

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
Факультет іноземних мов

Кафедра англійської мови та
методики її викладання

СИЛАБУС

**ЛІТЕРАТУРА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА США: ПОСТМОДЕРНІЗМ
(BRITISH AND AMERICAN LITERATURE: POSTMODERNISM)**

Найменування показників	денна форма навчання
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність Освітня програма	014 Середня освіта (Англійська мова і література) Середня освіта (Мова і література (англійська та німецька))
Рік навчання/ рік викладання	Перший (магістратура) /2020-2021
Семестр вивчення	перший
нормативна/вибіркова	вибіркова
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	90 год.
Кількість годин навчальних занять	28 год.
Лекційні заняття	16 год.
Практичні заняття	18 год.
Самостійна робота	56 год.
Форма підсумкового контролю	залік
Викладач (контакти)	Долгушева Ольга Валеріївна , к.філ.н., доц. dolgusheva@ukr.net
Консультації	четвер 12:20 (по чисельнику), або ауд. 719 (час проведення уточнюється зі студентами залежно від розкладу занять)

1. Анотація навчальної дисципліни

Вивчення цього курсу передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації. Зокрема: опанування системи відомостей про закономірності перебігу сучасного літературного процесу у Великій Британії та США, закономірності розвитку національних та світової літератури, зв'язків літератури із іншими царинами гуманітарних знань; спроможність аналізувати художній твір як цілісне образно-ідейне (концептуальне) утворення із застосуванням традиційних та новітніх методологічних підходів, моделей; використовувати знання різних літературознавчих дисциплін (історії літератури, теорії літератури, літературної критики, компаративістики) у встановленні парадигматичних, синтагматичних, семантичних та прагматичних особливостей творів; уміти самостійно здобувати і критично осмислювати й застосовувати у професійній діяльності інформацію з критичних, теоретичних, бібліографічних та інших літературних джерел; професійну підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти відповідно до вітчизняних та європейських галузевих стандартів.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою курсу є навчити студентів:

- визначати роль і місце літератури Британії та США в процесі світового літературного розвитку та в процесі багатоаспектної філологічної інтерпретації художніх творів;
- розкривати специфіку літературних напрямків Великої Британії та США 20-21 століть, методологічну самобутність та художньо-стильові домінанти;
- здійснювати аналіз художніх творів на тлі як універсальних філософсько-естетичних, культурологічних категорій та засад художніх напрямків, течій, стилів, так і їхніх самобутніх проявів у країнах, література яких вивчається;
- залучати елементи порівняльного аналізу творів Великобританії та США й літератур інших європейських й неєвропейських країн на рівнях контактних і типологічних сходжень й розбіжностей з метою розкриття специфічного та загальнолюдського, своєрідності ментальності й духовності та національних і універсальних орієнтацій та цінностей;
- оволодіти навичками критичного підходу в інтерпретації художніх творів і критичної літератури та застосовувати різні “стратегії читання” (reading strategies);
- обґрунтовувати доцільність презентації творів в школі (методика, форма репрезентації, адаптованість текстів, формування літературознавчої компетенції учнів).

3. Перелік тем лекційних і семінарських занять

Лекційний блок: General tendencies in British and American Literature development. 1. 20-21 st century British literature: from Modernism to contemporary trends. 2. The genre paradigm of British and American literature (philosophical, historiographical, campus novels). 3-4. Postmodernism and American literature. 5. The US literature: Multicultural perspective. 6. Anglo-American women’s literature. 7. British and American drama: revealing features and current trends. 8. Postcolonial and multicultural tendencies in postmodern British Literature.	Практичний блок: Literary practices by 20-21 st centuries British and American writers. 1. 20 th century British literature: aesthetics and poetics. 2. Experimental trends in British and American poetry of the 20th century. 3. The genre paradigm of postmodern Anglo-American literature. “Short story” and Postmodernism. 4. Utopia and dystopia in 20 th century British / American literature. 5. Multiculturalism in literature: American Mosaic and poetic practices. 6. African-American literature as the earliest distinct ethnic area in the US literary discourse. 7. Women writing in Great Britain and the USA. 8. Anglo-American drama: postmodern and multicultural perspectives. 9. Contemporary British and American literature and mass culture (fan-fiction, psychological and mystery thrillers, screen versions of literary pieces, computer technologies and literature).
--	--

4. Система оцінювання курсу

Критерії оцінювання усних відповідей студентів на практичному занятті:

Оцінка	Критерії оцінювання роботи
«відмінно»	Студент знає головні напрями історико-літературного процесу англomовних країн, характеристику періодів літературної епохи та етапів розвитку літератур Великої Британії та США, дає загальноестетичну, філософську та філологічну

	<p>характеристику художнім методам та стилям; вільно послуговується основними літературознавчими термінами у роботі з художніми творами; знає місце і значення вивчених творів у творчості письменника та літературному процесі цього періоду; визначає особливості стилю художнього твору та індивідуальної авторської поетики; визначає жанр конкретного твору, дає характеристику провідних філософсько-проблемних й естетичних особливостей твору, персонажів та дійових осіб; шляхом аналізу виокремлює фактуальну, концептуальну, естетичну інформацію з тексту з огляду на естетико-літературну самобутність епохи написання твору, літературних напрямків та методів, окреслює стильові доміанти та поетику авторського художнього світу; демонструє чітко структуровану відповідь із планом за відсутності помилок у мовленні.</p>
«добре»	<p>Студент знає головні напрями історико-літературного процесу англomовних країн, характеристику періодів літературної епохи та етапів розвитку літератур Великобританії та США, дає загально естетичну та філологічну характеристику художнім методам та стилям; послуговується основними літературознавчими термінами у роботі з художніми творами; знає місце і значення вивчених творів у творчості письменника, однак має труднощі із визначенням особливості стилю художнього твору та індивідуальної авторської поетики; визначає жанр конкретного твору, дає характеристику естетичних засад твору, аналізує персонажів та дійових осіб; має труднощі із виокремленням концептуальної інформації з тексту, орієнтується у основній сюжетній лінії твору; допускається наявність 3-5 помилок у мовленні студента та нечітко структурована відповідь із планом.</p>
«задовільно»	<p>Студент поверхово окреслює напрями історико-літературного процесу англomовних країн, не демонструє обізнаності із характеристикою періодів літературної епохи та етапів розвитку літератур Великобританії та США, не дає загально естетичну та філологічну характеристику художнім методам та стилям; послуговується окремими літературознавчими термінами у роботі з художніми творами; не знає місце і значення вивчених творів у творчості письменника, має труднощі із визначенням особливості стилю художнього твору та індивідуальної авторської поетики; має труднощі із визначенням жанру конкретного твору, дає поодинокі характерні ознаки естетичних засад твору, виділяє окремі риси персонажів та дійових осіб; має труднощі із виокремленням концептуальної інформації з тексту, слабо орієнтується у основній сюжетній лінії твору; відповідь неструктурована, без плану; у мовленні студента налічується 6-10 помилок</p>
«незадовільно»	<p>Студент не орієнтується у напрямках історико-літературного процесу англomовних країн, не демонструє обізнаності із характеристикою періодів літературної епохи та етапів розвитку літератур Великобританії та США, не дає загально естетичну та філологічну характеристику художнім методам та стилям; не послуговується літературознавчими термінами у роботі з художніми творами; має труднощі із визначенням індивідуальної авторської поетики та місця і значення вивчених творів у творчості письменника;</p>

має труднощі із визначенням жанру конкретного твору, не дає характеристики естетичних засад твору, виділяє окремі риси персонажів та дійових осіб; має труднощі із виокремленням концептуальної інформації з тексту, слабо орієнтується у основній сюжетній лінії твору, проте обізнаний із основним змістом; не знає фактуальної інформації творів; відповідь неструктурована, без плану, фрагментарна; у мовленні студента налічується більше 10 помилок

5. Політика курсу

Успішне опанування дисципліни та складання заліку неможливе без дотримання академічної дисципліни, а саме – відвідування лекційних та практичних занять, належного нотування теоретичних положень та ґрунтовного виконання семінарських завдань.

Завдання аналітичного характеру мають мати рукописні нотатки, виконані у персональному зошиті здобувача. До кожного семінарського заняття студенти додають список літератури та інших джерел, використаних особисто здобувачами. Дозволено до використання лише *академічні* джерела; інтернет сайти на кшталт вікіпедії, Stodopedia, та інші, де здійснюється аналіз творів, – під заборону!!! Виконання завдань в електронній формі у форматі «копіювати-вставити» не дозволяється. Дотримання правил академічної доброчесності – обов'язкове.

Окремо береться до уваги коректне послуговування англomовною літературознавчою термінологією, яку студенти виписують у поточний глосарій.

Виконання ІНДЗ має засвідчити обізнаність студента з матеріалом, який вивчався самостійно, підтвердивши результати дослідницького пошуку та відображаючи певний рівень навчальної компетентності. Метою виконання індивідуального навчально-дослідного завдання є самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності. Написання роботи передбачає добір критичних джерел, досконале знання (мовою оригіналу) текстуального матеріалу, виділення аспектів, що підлягають аналітичному розгляду, визначення методів дослідження, з'ясування лінгво-стилістичних, літературних та екстралітературних чинників, котрі зумовлюють специфіку явищ, що розглядаються. Усі цитування, запозичення матеріалів тощо має бути відображено коректними посиланнями на першоджерела.

Користування мобільними телефонами, планшетами, ноутбуками можливо лише із метою демонстрації власноруч підготовлених презентацій та текстів оригінальних літературних творів, які розглядаються. Виразне читання поетичних здійснюється у двох форматах: особисто в аудиторії або у формі аудіозапису (на вибір студента).

Пропуски занять допускаються лише з поважної причини та мають підтверджуватися відповідними документами. Відпрацюванню підлягають лише пропущені заняття з поважних причин. Незадовільні оцінки, отримані на практичному занятті, не перескладаються. У разі систематичних пропусків студент може бути недопущеним до складання іспиту та направленим на повторне вивчення дисципліни.

6. Рекомендовані джерела

1. 20th century American Literature after Midcentury. International conference proceedings. Kyiv, 25-27 May, 1999. – Kyiv: Publishing “Dovira”, 2000. (Американська література після середини ХХ століття: Матеріали між нар.конф., Київ, 25-27 травня 1999 р. / уклад. Т.Н.Денисової. – К.: Довіра, 2000. – 367 с.)
2. A Companion to the British and Irish Novel. 1945–2000 / ed. by B.W. Shaffer. – Oxford : Blackwell Publishing, 2005. – 583 p.
3. Gillet, Lucie. Representations of Multicultural Society in Contemporary British Novels // Published in: *Multi-Ethnic Britain 2000+: New Perspectives in Literature, Film and the Arts*,

- ed. Lars Eckstein, Barbara Korte, Eva Ulrike Pirker & Christoph Reinfandt (Amsterdam & New York: Rodopi, 2008), pp. 99-108. Status: Postprint (Author's version). [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://orbi.ulg.ac.be/bitstream/2268/71285/1/gillet_multicultural_2000.pdf
4. Hassan, Ihab. Pluralism in Postmodern Perspective // The Postmodern Turn. – Ohio State University Press, 1986. – PP.167-173.
 5. The Norton Anthology of American Literature. 3d edn. – N.Y., L.: W.W.Norton & Co., 1989.
 6. The Norton Anthology of English Literature: in 2 volumes. 4th edn. / ed.by M.H.Abrams. – N.Y., L.: W.W.Norton & Co., 1979
 7. VanSpranckeren, K. Outline of American Literature / Kathryn VanSpranckeren. – USIA, 1994. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://usa.usembassy.de/etexts/oal/oaltoc.htm>
 8. Висоцька Н.О. Концепція мультикультуралізму і питання естетики [Електронний ресурс]/ Висоцька Н.О. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/18433/14-Visotska.pdf?sequence=1>
 9. Висоцька Н.О. Література США та ідеї мультикультуралізму // Вікно в світ. - №5(8). – 1999. – С.122-132.
 10. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця ХХ — початку ХХІ ст. у контексті культурного плюралізму / Н. О. Висоцька. — К. : Видавничий центр КНЛУ, 2010. — 456 с.
 11. Висоцька Н.О. Сучасна драматургія США [Електронний ресурс]/ Висоцька Н.О. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/185/10.pdf>
 12. Гайдаш А.В. Жіноча драматургія США в контексті ідейно-естетичних шукань американського театру кінця 1970-90-х років / А.В.Гайдаш. – автореф.дис. канд. філол. наук. – К., 2004. – 19 с.
 13. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ століття / Тамара Денисова – К.:Довіра, 2002. – 312 с.
 14. Денисова Т. Н. Феномен постмодернізму: Контури й орієнтири / Тамара Денисова // Слово і час. – 1995. – № 2. – С. 18–27.
 15. Ионкис Г.Э. Английская поэзия ХХ века. – М.: Высшая школа, 1980.
 16. Іхаб Хассан. Культура постмодернізму // Вікно в світ. - №5(8). – 1999. – С.112-121.
 17. Література Англії. ХХ століття /за ред. К.О.Шахової. – К.: Либідь, 1993.
 18. Павличко С. Зарубіжна література: Дослідження та критичні статті. / Передм. Д.Наливайка / С.Павличко. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. – 559 с.
 19. Тиха У.І. Перформативна поетика постмодерністського художнього тексту / У.І.Тиха //Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. – Чернівці: Видавничий дім «РОДОВІД», 2014. – Вип.692-693 Германська філологія. – С. 272-274.